

Universitätsbibliothek Paderborn

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1843

II. Pabst Clemens III. bestätigt dem Bisthume Schwerin seine Diöcese und seine Besitzungen im Jahre 1189.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54314](#)

Nizekendorp, exceptis in ea XI. mansis ad concacibium ut jam diximus assignatis, unum quoque mansum situm in Schollene iuxta flumen Bodam soluentem X. solidos. Preterea firma sunt eis beneficia Domini Anselmi Episcopi sui, quibus prebendam eorum adauxit, dans eis curtem infra vallum antiquum Kabeliz positam, itemque villam proxime adjacentem, que similiter Kabeliz appellatur, quarum utramque deinde successor suus Dominus Walo illis in prebendam confirmauit, addens et ipse predictis beneficiis villam suam que Vifica*) dicitur. Hec igitur cuncta, sicut superius comprehensa sunt, cum omnibus pertinentiis suis, redditibus, decimis, pratis, pascuis, aquis, filiis et seruitiis, libere possideant; tria quoque molendina in littore Albis fluvii cum facultate ibidem piscandi habeant. Que omnia ut tam ad futurorum quam presentium notitiam perueniant, huic pagine inseruimus, et ut inconclusa famulis Dei permaneant, banno beatorum apostolorum Petri et Pauli et auctoritate Sancte Romane ecclesie nec non nostre humilitatis priuilegio eis confirmamus. Omnibus ergo bone voluntatis ergo prenominatum locum existentibus cumque simul et jura ejus ab injuria defendantibus gratia et pax in presenti multiplicetur et in futura vita eterna super erogetur. Qui vero eum maligne perturbauerint et a quiete seu profectu suo deficere fecerint, ipsi, nisi digne reatum suum emendauerint, sicut fumus deficiunt, et sicut fluit cera a facie ignis, sic e facie dei cum peccatoribus in eternum pereant amen. Hujus rei testes sunt: Walo Hauelbergenfis Episcopus, Wolmarus Brandenburgensis Episcopus, Sifridus Nienburgensis abbas, Rokerus majoris ecclesie prepositus, Heidenricus Hallensis prepositus, Gunterus de gratia Dei prepositus, Hupertus**) Hauelbergenfis prepositus, Reinerus prepositus de Liezeka, Sifridus Decanus, Heinricus propositus ecclesie S. Sebastiani, Balderamus ecclesie beate Marie prepositus, Albertus, Gero, Conradus, Ulricus et Conradus, Magdeburgensis ecclesie Canonicci. De laicis vero Otto Marchio Brandenburgensis, cum filiis suis Ottone et Hinrico, Burchardus Burgravius de Magdeburg, Theodoricus de Wichmannsdorp, Sifridus Burgravius de Arneborch, Bruno de Siersleue, Bruno de Gersleue; de Ministerialibus quoque Magdeburgensis ecclesie Hinricus de Jercho cum filio suo Alberto et fratre suo Rodolfo, Conradus Scultetus de Magdeburg, Richardus et Conradus de Alsleue et alii quam plures. Acta sunt autem hec in civitate Magdeburgensi, anno dominice incarnationis M°. C°. LXXII.; Epacta XXIII., Indictione II., Concurrente IV., regnante Domino Frederico glorioissimo Romanorum imperatore semper augusto feliciter amen.

Nach einer Kopie des Geh. Staats-Archives aus dem 15. Jahrhunderte. Fehlerhaft in Buchholz Gesch. der Churm. Br. Thl. IV., S. 19. Gercken's Cod. VII., S. 10—15.

II. Papst Clemens III. bestätigt dem Bisthume Schwerin seine Diöcese und seine Besitzungen im Jahre 1189,

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Bernoni, Megapolitanae Ecclesiae Episcopo etc.— tu venerabilis in christo frater, Episcope Berno, ad praedicandum paginis et seminarum verbum fidei institutus, exposuisti te ipsum laboribus et — periculis et in anxietatibus multis sparasti semen Divinum, et erogasti talentum tibi creditum ad usuram, et gentes plurimas, quae

*) Mspt.: Siuica.

**) Mspt.: Hunbertus, Buchholz: Rupertus.

ignorabant Deum, veritatis lumine illustrati et reduxisti ad cultum Dei, quae antea captivae laqueis Diaboli tenebantur. Nunc igitur, quoniam a sede Apostolica postulasti, ut Episcopalem sedem in loco, qui dicitur Suerin, auctoritate sacrofanctae Romanae, cui Deo auctore praesidemus, Ecclesiae confirmemus, nos tuae postulationi grato concurrentes assensu, ad exemplar felicis memoriae Alexandri et Urbani Romanorum Pontificum, Praedecessorum nostrorum, Pontificalem cathedram in eodem loco manere statuimus et ei subscripta loca dioecesana lege futuris deinceps temporibus decrevimus subjacere. Clastra et Ecclesias aedificatas et aedificandas per provincias Ducis Henrici, quarum una, quae Mikenborch nuncupatur, tendit usque ad provinciam, quae Dicitur Bretzen, usque in mare, et sic juxta maritimam pervenit terminus Episcopalis usque ad rivam (ruiam?), A riva (ruia?) autem usque ad Penum fluvium, ubi idem fluit in mare, Inde vero usque Wolgast, et a Wolgast Penum Fluvium sursum versus usque Misereth, ipsam terram Misereth usque Plotte includens, et terram Plotte totam usque Tolentz, Ipsam Provinciam Tolentz cum omnibus insulis suis totam includens; A Tolentz vero ad silvam, quae dicitur Besut, quae distinguit terras Havelberge scilicet et Möritz, Tandem quoque terram Möritz et Veprouue cum omnibus terminis suis ad terram, quae Warnouve vocatur, includens, et terram Warnouve cum omnibus terminis suis, ex utraque parte Fluminis, quod Eldena dicitur, usque ad castrum quod Grabow nuncupatur, ipsum Flumen transiens ibidem, tendit ad Fluvium qui dicitur Sudin, comprehendendo omnia attinentia Provincie Suerinensis. Et ab hoc fluvio procedunt termini secundum distinctionem Provinciarum Ratzeburg et Suerin, usque ad Brezen. Ex predicti Ducis donec secundum distinctionem ipsius partem ciuitatis Suerin, a domo pescatoris cujusdam, cui nomen erat Suk, ad vetus Cemiterium directe tendentem et idem transeuntem usque in Scalam, cuius medieatem includit, et ultra paludem eidem scalae proximam, totam insulam et molendinum a civitate in parte aquilonis situm et parochiam predictae civitatis cum omni jure; Quinque villas in parochia Suerin, Meduverte, Wichenhorst, Hontorp, Rampe et Wotekitz nuncupatas; Ex altera parte Albiae tres villas et in Sadelbandia unam villam Borist, et in terra, quae dicitur Bresen, duas villas. Insulam quae dicitur Liptz et duas villas Clutze et Galanze et castrum Butsouue cum terra sibi attinenti et octo villas in Mikelenborch, quas Pribislao cum omni jure in Butsouue commutavit, Quarum nomina sunt haec Notzebul, Warin, Glambeke, Coleune, duas Maackmase vocatas, Nubintze, Dargumesle et omnes villas terrae, quae dicitur nona (noua?) cum omni jure in Butzouue commutatas a Pribislao a Butzouue in utraque parte aquae, quae Nebula dicitur, usque ad terram quae Tribedent vocatur, a Butsouue autem sursum versus aquam, quae dicitur Warnouve ad locum, qui Slup nominatur, et terram adjacentem Butsauve, Werle dictam, usque ad fluvios Tithmentke, Zarnoue dictos cum omni jure, Doheran vero et totam terram Gobantze spectantem, in terra Kytin duas villas, villam sancti Godehardi scilicet et aliam huic adjacentem cum omni jure, ex dono Cafemari Christianissimi Princeps in Bard duas villas cum omni jure et utilitate et terram eidem adjacentem, Pitne dictam, cum omni jure, duas villas prope Demmin Woteneke et aliam adjacentem et locum Dargun dictum, in quo tu Frater Episcope Coenobium fundavisti, et duas villas in Circipene, Unam villam in Moritz et unam in Warnou, et omnem decimam per totum Episcopatum. — Datum Laterani, per manum Moyfis, sanctae Romanae Ecclesiae subdiaconi vicem agentis Cancellarii, secundo Kalend Octobr, Indictione Octava, incarnationis Dominicæ anno MCLXXXVIII, Pontificatus vero Domini Clementis papæ III, anno secundo.

Vollständig in Schröder's Papst. Mecklenburg p. 2899—2902. Vgl. den Stiftungsbrief von Havelberg, B. II. S. 435.